

Sjukersättning/förtidspension

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datinsamlingsperiod: 2017-05-01 till 2017-10-09

Antal svarande: 166

Publiceringsdatum: 2018-01-31

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet.

Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälp oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

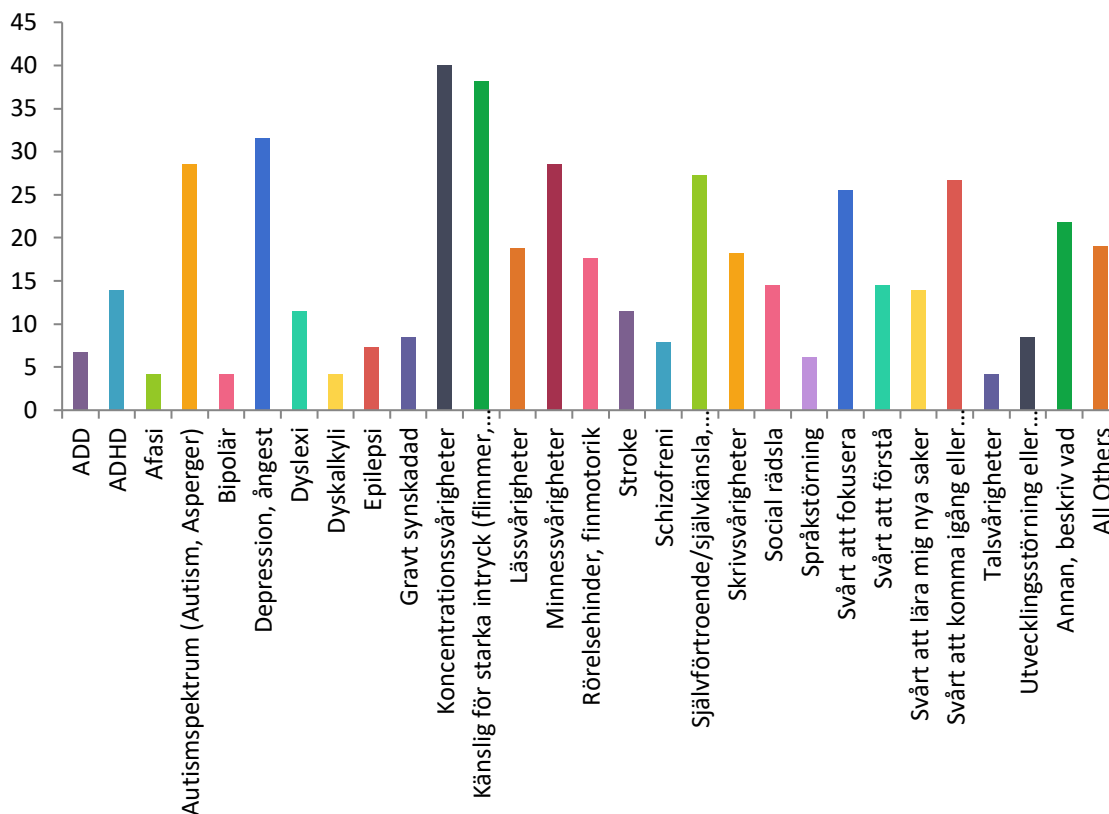
Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen.....	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet.....	7
Smart telefon.....	26
Dator.....	30
Surfplatta.....	33
Bakgrundsuppgifter.....	36
Begripsam AB	45

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	6.7%	11
ADHD	13.9%	23
Afasi	4.2%	7
Autismspektrum (Autism, Asperger)	28.5%	47
Bipolär	4.2%	7
Blind	1.8%	3
CP	1.8%	3
Depression, ångest	31.5%	52
Dyslexi	11.5%	19
Dyskalkyli	4.2%	7
Döv	2.4%	4
Dövblind	1.8%	3

Epilepsi	7.3%	12
Gravt hörselskadad	1.8%	3
Gravt synskadad	8.5%	14
Koncentrationssvårigheter	40.0%	66
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	38.2%	63
Lässvårigheter	18.8%	31
Minnessvårigheter	28.5%	47
MS	1.2%	2
Parkinson	0.6%	1
Rörelsehinder, finmotorik	17.6%	29
Stroke	11.5%	19
Schizofreni	7.9%	13
Självförtroende/självkänsla, bristande	27.3%	45
Skrivsvårigheter	18.2%	30
Social rädsla	14.5%	24
Språkstörning	6.1%	10
Svårt att fokusera	25.5%	42
Svårt att förstå	14.5%	24
Svårt att lära mig nya saker	13.9%	23
Svårt att komma igång eller avsluta saker	26.7%	44
Talsvårigheter	4.2%	7
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	8.5%	14
Annan, beskriv vad	21.8%	36

Annan, beskriv vad

Begåvningshandikapp.
Diagnos Retinitis Pigmentosa. Synnedsättning
Eller Danlos syndrom
Förvärvad hjärnskada
Glaukom med tunnelseende
Gångsvårigheter
HOPPLÖSHET, VÄRK I KROPPEN SOM KOMMER OVÄNTAT OCH OLOGISKT, INGEN FRAMTIDSTRO
Halvsidesförlamning. Svårt med koncentrationen när jag är trött.

Hjärnskada
Högfungerande autismspektrumstörning. Migrän. Diabetes, övervikt
Jag kan läsa, men allt fastnar inte. Koncentration beroende på omgivningen. Svårt att räkna. Synbortfall.
Komplext smärttillstånd. Kognitiva svårigheter efter trafikskador
ME/CFS, EDS, Fibromyalgi.
Moya-Moya
NEDSATT HÖRSEL UTAN HÖRSELSKADA
Nackskada efter bilolycka
Någon form av språk- och talproblem. Aldrig utred på grund av dubbelspråkighet i familjen.
Organiska psykoser
Paranoid, Vanföreställning och Psykotisk.
Psykos
Psykosjukdom
Reumatism felställda leder
Reumatoid Artrit. Flera proteser och steloperationer i händerna. Svårighet med statisk arbetsmiljö/fritidssurf
Rörelsehindrad / rullstolsburen, ej problem med finmotorik. Kan inte skriva för hand pga. ledbesvär. "startknappen är trög, startknappen är annu trögare" + psykiska problem / psykisk ohälsa
Stressad problem
Svårt smärtproblematik, hjärntrötthet o kognitiva nedsättningar efter hjärnskada / trafikskadad /
Sömnsvårigheter och stresskänslighet
Tourettes
Traumatisk hjärnblödning
Utvecklingsnivå motsvarande åldern 3-6 år.
dissociotiva symtom
hjärntrött
synskada
traumatisk hjärnskada
utmattningssyndrom
Ångest, oro, svårt att fokusera text, svår smärtproblematik tex händer nacke rygg

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	96.4%	160
Nej	3.6%	6

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	54.5%	85
Det är svårt att söka information	14.1%	22
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	27.6%	43
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	28.8%	45
Det är svårt att förstå innehåll	12.2%	19
Det är svårt med lösenord	23.7%	37
Det är svårt för att design och utformning är störande	20.5%	32
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	8.3%	13
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	7.7%	12
Vet inte	1.3%	2
Annat, beskriv vad	19.2%	30

Annat, beskriv vad

På många hemsidor är text den i form av bilder vilket gör att talsyntesen inte kan tolka och läsa upp texten.
Bladdra mellan olika sidor och inte klarar hålla i minnet vad det stod eller vad man skrivit. Får ingen överblick och då blir det svårt att hantera.
Blir snabbt uttröttad och smärtpåverkad
Bristande tillgång
Design / utformning: De får inte ändra sig när jag väl har lärt mig.
Det kan vara svårt att tolka information som är allt för byråkratiskt eller fackspråkligt formulerad.
Det är för mycket information på webbsidor. Ofta tar jag ett papper och täcker för delar av skärmen för att kunna fokusera på en sak i taget.
Det är inte svårt - det är bra.

Det är svårt att arbeta på mobilen. Jag har ingen dator privat.
För många uppdateringar hela tiden.
Ibland kan det vara svårt att använda Internet. Orsakerna är många. Felstavning, svårt att hitta på en sida och mycket mer.
Ibland när man ex ska trycka ok ed så kan dom sprida ut knapparna över skärmen. Jag har tunnelseende och vill att det ligger samlat på skärmen på en mindre yta.
Ibland är det svårt att hitta rätt bland alla flikar på vissa hemsidor. Bl.a. Försäkringskassan
Jag anvander mycket med mobil
Jag tror att min envishet hjälper mig.
Jag tycker det är svårt att läsa långa informations texter. Att köpa något online. Kräver mycket energi och tid för mig.
Kraftigt tröttande, hjärntrötthet samt kraftigt smärtpåverkande
Med mitt textförstoringsprogram blir det svårt att få överblick
Om webbsidorna inte är gjorda på rätt sätt är det svårt att hantera sidorna som gravt synskadad. Är webbsidorna gjorda på rätt sätt så är det inte så svårt att använda internet även som gravt synskadad.
Problem ljuskänslighet
Sitter ibland på datorer har ingen lösenord.
Svårt att få text större trots inställning. Allt är inte anpassat till mobilvyär
Svårt att komma igång, när jag väl sitter där går det bra. (ibland problem)
Svårt att se helheten när jag måste ha mycket förstoring.
Vissa hemsidor är otydligt uppbyggda
Vissa sidor förstår jag inte alls. SVs-st*d*tnät fungerar dåligt.
måsyte ha en lista med lösenord till alla tjänster.
oroligt att klara av
störande reklam

Varför använder du inte internet?

	Procent	Antal
Det är för svårt	50.0%	2
Jag kan inte	25.0%	1
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	50.0%	2
Det är för dyrt	25.0%	1
Annat, beskriv vad	25.0%	1

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

Att använda bankdosa när jag ska betala. Man måste klara av det på tre minuter. Jag hinner inte. Blanketter kan också vara otydliga. Svårt också med videor som startar av sig själva.

Att förstå alla tekniska steg allmän data behandling

Att hitta saker som hamnat i ett "moln". Att förstå hur "molnen" fungerar. Att förstå hur enheter samordnas via "molnen".

Betala räkningar med bankdosa. Svårt med tidsbegränsning i samband med det ovan nämnda.

Blir smärtpåverkad av att använda dator. Blir fort uttröttad (hjärntrötthet) Orkar inte ta in när mycket information/text. Många webbsiter krånglar ofta. Är väl för långsam då jag ofta blir utloggad under användandet eller t ex vid försök att beställa innehållet i en varukorg försvinner. Hinner/orkar ej klart

Bristande överblick, rädd för virus bli lurad osv. Förstå hur man skall söka på sidorna. Webbadresser, olika funktioner inom appar osv är svåra.

Det blir svårt när hemsidor är ostrukturerat uppbyggda och liksom förutsätter att man ska förstå deras fackspråk. Svårt när det inte finns filter för att t.ex. minska antalet produkter i en lista om man vill handla på nätet. Klarar inte att bläddra i långa listor och hantera mycket information på en gång. Det är ju egentligen fantastiskt att kunna handla på nätet när man blir övertrött av t.ex. shoppingcentrum men då behöver sidorna funka bättre.

Det kan gå veckor innan internet kan fungera igen. Lösenord stämmer inte. rädd att någon annan använder mitt internet . Många kan se vad jag skriver. Jag kan ångra vad jag skriver och skickar iväg. Kan lova saker jag inte kan hålla. Många människor förstår inte varför jag inte kan använda internet ibland. jag har inte dator. Bara en lånad platta. Min mobil säger att den är full hela tiden, varför vet jag inte. Många jag frågar säger att det är processorn som tar minnet. Inget trevligt att använda internet, när alla kräver att man ska använda internt, vad göra när internet inte fungerar , ingen tror en. Jag har inte råd att skaffa dator, jag har varit sjuk i över 30 år!!!

Det kan vara att det inte finns någon uppkoppling och att det är en massa siffror överallt framförallt när/om man ska betala räkningar.

Det r ofta för liten, för tunn eller för svag text och kontraster är för små. Använder jag zoomtext kan jag inte få överblick. Missar saker utanför mitt synfält när det ligger en massa från kant till kant- bättre med mindre antal detaljer och mindre info/ kvadratmeter .Bättre hålla en mera rak linje och samlad info där man är.

Det är bara svårt.

Det är lätt att använda och jag använder det mycket. Dock har jag mycket svårt med att begränsa mig och måste ha tydliga ramar för att det är för mycket information och jag klarar inte riktigt av mängden av information som är tillgänglig. Så inte svårt med att hitta, men svårt med att sortera och att det finns för mycket. Och så är jag mycket för källkritik och det tar också mycket tid på internet. Plus att

många sidor är jobbigt för sinnet, jag behöver stadiga översiktliga sidor, inte blogg eller "flashy";

Det är mycket info, ibland rörigt, tappar tråden

Det är svårt till exempel i myndighetskontakter och när man ska hålla reda på olika snarlika termer (ett exempel är Sjukpenning/Sjukersättning som ju är två helt olika saker men lätta att förväxla). Det kan vara svårt att reda ut vilken blankett eller vilket formulär som är rätt att använda i vilken situation osv.

En massa reklam fladdrar och rör sig ofta på sidan med information som man önskar, då svårt att hittade jag söker. Blir irriterad när det går i gång någon ljudinspelning, tappar koncentrationen. Ibland svårt att veta vad man skall söka på fast man vet vad man vill få reda på.

För mycket onödiga saker på sidorna. Angående lösenord så hade det bästa varit om man istället identifierar sig med mobilt bank-id överallt, det skulle vara så enkelt

För många lösenord och webbsidor

Generellt för klatschig/plottrig & amp; överbelastad design (mycket skrikiga färger på siter). Stör mig på pop-ups (reklam), att det i princip inte finns siter som inte kräver cookies. Där då många siter inte kommer att fungera om jag väljer att blockera cookies. En trend som jag märker med många siter är att det blir allt högre upplösning dvs allt mindre text, därmed jobbigare/svårare att få sig en överblick/förstå innehållet/sammanhanget. Fast detta har även att göra med att moderna operativsystem går mot en högre upplösning som standard. Bättre då om siten inte har högre upplösning än 1024 max 1200 för att det inte ska bli för svårt att läsa på siten. Stör mig även generellt på att många moderna siter (ex dagstidningar, sutlsr - massmedie i stort) måste ha massa onödiga länkar inbäddade på siten till div youtube klipp osv Förutom då att det tar upp onödigt lång tid att ladda upp siten så upplever jag detta som en integritetsfråga

Har en talsyntes till jobbdatorn där jag läser in kommandon. Dett fungerar inte alltid med diverse hemsidor. I övrigt fungerar det eftersom jag även kan använda händerna när det behovet finns.

Ibland när man ex ska trycka ok ed så kan dom sprida ut knapparna över skärmen. Jag har tunnelseende och vill att det ligger samlat på skärmen på en mindre yta.

Ibland är det svårt att hitta rätt bland alla flikar på vissa hemsidor. Bl.a. Försäkringskassan

Internet behöver inte vara svårt. Det är röriga hemsidor some är svåra, sidor med massor av flashar och popups och annonser, så att man inte hittar den "riktiga" informationen. Ibland är bakgrunden mörk eller mönstrad, då kan jag inte läsa texten. Ibland är texten superliten, då är det också svårt. En annan svårighet är "captchas";, som kan vara omöjliga att tolka.

Internet var något jag använde innan min olycka, varför själva användandet inte är svårt. Däremot har jag svårt att minnas loginuppgifter etc.

Internet är bra

Jag gör inte jättemycket på datorn.

Jag måste ha förstoring o det är svårt att få en helhetsbild när man måste flytta i bilden. Det vill gärna hoppa o flytta sig, så man vet inte var man är.

Jag är osäker om jag gjort rätt så ibland panikångest eller arg.

Kommuners hemsidor är stora och det är svårt att hitta info eller blanketter att skriva ut.

Koncentrera mej. Komma ihåg. Läsa svåra ord

Ljudklipp som går igång trots avstängt ljud. Flimrande ljus i annonser. Märkliga färgkombinationer.

Mest hur man tolkar kommentarer och hur andra uttrycker sig. Svårt för medier där man vinklar bilden

Många gånger svårt att hitta det jag söker. Många hemsidor har inte talsyntes Ofta långa och krångliga sökvägar Många har väldigt röriga hemsidor Dåliga sökfunktioner på hemsidor Det måste vara helt rättstavat många gånger för att få träffar

Många sidor är otydliga och när jag har hittat rätt sida är det ändå svårt att hitta rätt information. Det är för många saker och för många alternativ på sidorna.

Se ovan om inte webbsidorna är gjorda på rätt sätt så blir de svåra att hantera oavsett vilka hjälpmedel vi använder som gravt synskadad

Siter är ofta ologiskt konstruerade = jobbiga att använda. Reklam och olika animationer stressar och stör

Skriver man in ett sökord fel i exempelvis Google så hittar man inte det man söker då det inte finns hjälp från deras sida alltid. Vissa hemsidor är svåra att förstå och bland dessa finns både banker, försäkringsbolag, kommunala sidor med flera. En del mindre företag är ibland bättre än alla stora.

Stavar fel och hittar inte rätt. Tar lång tid. En del är på engelska. Skapar frustrering

Stockholms stads hemsida är rena djungeln och trots att jag söker med ett särskilt ord så är det mycket svårt att få rätt info eller hitta rätt inte ens telefon nummer och adekvat adress är lätt att hitta.

Svårt att begripa nya saker som om något går sönder. Reklam, speciellt om den är i rörelse, i bilden är mycket störande för koncentrationen kan inte fokusera. Jag fastnar framför internet istället för att göra något.

Svårt att hitta ord, att man inte får för många svar

Svårt att navigera

Svårt att navigera

Svårt att sälla bland information. Svårt att förstora en del text o bilder trots inställning stor text. Alla sidor är inte anpassade till mobil vy. Det mesta hänvisas till nätet.

Svårt med alla lösenord som man inte kan välja själv

Tappat lösenordslappen från mitt e-legetimation

Tillgängligheten är bristande och tanken finns inte hos de som gör/administrerar hemsidor att jag också ska kunna använda dem.

Tycker att det är svårt att hålla reda på olika lösenord som jag har till olika sidor och att är svårt när

jag vill köpa något och måste fylla i så många uppgifter. Sen att det inte alltid går att välja faktura vid betalning.

Vissa hemsidor är mer anpassade och fungerar med förstoring. Andra har rörigare gränssnitt och dåliga kontraster.

Väldigt många (onödiga) intryck på samma gång. Ex annonser, pop-up etc

ingen problem...

man länkas vidare för mycket reklam svårt att hitta dem man vill tala med på olika myndigheter krångligt

måste ha teckenspråk som första modersmål Då lättare den.

om något fel inträffar i datorn, behöver jag hjälp. och inte så många att vända mig till då. samhället har blivit alltmer datoriserat och det stressar.

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

	Procent	Antal
Ja	37.7%	61
Nej	61.1%	99
Vet inte	1.2%	2

Använder du Facebook?

	Procent	Antal
Ja	76.5%	124
Nej	22.8%	37
Vet inte	0.6%	1

Har du en blogg?

	Procent	Antal
Ja	13.0%	21
Nej	82.7%	134
Vet inte	4.3%	7

Hur ofta använder du internet för att spela spel?

	Procent	Antal
Aldrig	45.7%	74
Någon gång	21.0%	34

Varje månad	1.9%	3
Varje vecka	9.9%	16
Dagligen	14.8%	24
Flera gånger dagligen	6.2%	10
Vet inte	0.6%	1

Hur ofta använder du internet för att titta på tv-program?

	Procent	Antal
Aldrig	19.6%	32
Någon gång	43.6%	71
Varje månad	4.9%	8
Varje vecka	14.1%	23
Dagligen	12.3%	20
Flera gånger dagligen	3.7%	6
Vet inte	1.8%	3

Hur ofta använder du internet för att lyssna på talböcker eller ljudböcker?

	Procent	Antal
Aldrig	67.9%	110
Någon gång	12.3%	20
Varje månad	1.9%	3
Varje vecka	3.7%	6
Dagligen	8.6%	14
Flera gånger dagligen	4.9%	8
Vet inte	0.6%	1

Hur ofta använder du internet för att läsa en dagstidning?

	Procent	Antal
Aldrig	19.5%	32
Någon gång	21.3%	35
Varje månad	4.9%	8
Varje vecka	16.5%	27

Dagligen	31.1%	51
Flera gånger dagligen	6.1%	10
Vet inte	0.6%	1

Hur ofta använder du internet för att köpa biljetter till resor?

	Procent	Antal
Aldrig	30.1%	49
Någon gång	57.1%	93
Varje månad	10.4%	17
Varje vecka	1.2%	2
Vet inte	1.2%	2

Oavsett hur ofta du köper biljetter, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	57.2%	87
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	42.8%	65

Hur ofta använder du internet för att boka tider inom vården?

	Procent	Antal
Aldrig	58.3%	95
Någon gång	33.1%	54
Varje månad	4.9%	8
Varje vecka	1.2%	2
Dagligen	0.6%	1
Vet inte	1.8%	3

Oavsett hur ofta du bokar tider inom vården, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla tider till vården via internet	31.3%	47
Jag undviker om möjligt att boka tider inom vården via internet	68.7%	103

Använder du en e-legitimation?

	Procent	Antal
Ja	63.4%	102
Nej	32.9%	53
Vet inte	3.7%	6

Om du använder en e-legitimation; Hur tycker du det är att använda en e-legitimation?

	Procent	Antal
Lätt	60.0%	72
Varken lätt eller svårt	27.5%	33
Svårt	12.5%	15

Använder du Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Ja	65.0%	106
Nej	33.7%	55
Vet inte	1.2%	2

Om du använder ett mobilt BankID; Hur tycker du det är att använda Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Lätt	66.9%	79
Varken lätt eller svårt	24.6%	29
Svårt	8.5%	10

Använder du internet för att betala räkningar?

	Procent	Antal
Ja	78.0%	128
Nej	20.1%	33
Vet inte	1.8%	3

Om du betalar räkningar via internet; Hur tycker du det är att betala räkningar via internet?

	Procent	Antal
Lätt	61.5%	83
Varken lätt eller svårt	28.9%	39
Svårt	9.6%	13

Har du använt internet för så kallad e-handel?

	Procent	Antal
Ja	78.5%	128
Nej	17.8%	29
Vet inte	3.7%	6

Om du har e-handlat; Hur tycker du det är att handla via internet?

	Procent	Antal
Lätt	51.5%	69
Varken lätt eller svårt	37.3%	50
Svårt	11.2%	15

Är du oroad för att bli lurad när du använder internet?

	Procent	Antal
Det oroar mig inte	17.8%	28
Det oroar mig ibland	58.6%	92
Det oroar mig alltid	23.6%	37

Om det händer att du blir oroad får du gärna beskriva mer kring vilken situation du blir oroad

Att bli hackad och att missa viktiga villkor i avtal
Att det inte blir rätt utifrån vad jag beställt
Att ev bli hackad när jag skall betala via internet.
Att kontot blir kapat
Av försäljare vet inte vad jag skall säga. Törs inte lita på att personer är den dom säger att dom är.
Behöver bekräfta.
Bli kapat på nätet
Det finns alltid ett moment av osäkerhet när man provar att handla ifrån ett nytt ställe. Man kan ju alltid försöka göra lite bakgrundskoll så att företaget verkar seriöst, men det går ju aldrig att gardera sig till 100%
Det som kan oro mig är om man skall betala med konto iförskott. har dålig kläm på de säkra betalningslösningarna.
Det tillhör normen att vara orolig när internet kommer på tal. Det är kritiskt att vara medveten om vad som hander inom vår teknologi.
Det är lätt att bli utsatt för bedrägeri när man t.ex handlar med kort. Man bör vara en medveten internetanvändare och konsument. Jag har pga oro/insikt kring faran skyddat mig från otillbörlig adressändring.
Falska mejl. Plötsliga popup-sidor Söka via sökmotorer / google Att återigen bli "hackad"
För mycket reklam t.ex.
Glömmer ibland att kolla upp en okänd näthandlare innan jag handlar.

ID-KAPNING, BANKUPPGIFTER M.M SOM KAN BLI STULNA/KAPADE

Ibland får jag en känsla av att en sida eller försäljare inte är seriös, t.ex om det verkar vara låg säkerhet vid kortköp eller om erbjudanden verkar vara "för bra";

Identitets stöld, någon annan skriver någont som jag inte står för-

JAG ÄR HELA TIDEN OROAD ÖVER ATT JAG KOMMER BLI AV MED PENGAR PÅ MITT KONTO

Ja att min ide blir kappat

Jag använder yahoo.se Deras -kanske min- adress är ute på nätet. Jag har inte orkatt byta i alla fall.

Jag blir lite nojig att någon ska komma åt mina kreditkortsuppgifter och storhandla på mitt konto. Om något hakar pp sig kan jag tänka "Är det ett virus eller trojan";?

Jag har en gång blivit bedragen genom att köpa en billig kamera. Som visade sig vara ett dyrt abonemang. Nån jag läser i media om att bedrägeri är ökat skaper det oro. Då jag handlar online, läser jag noga på om retur och företaget.

Jag undviker att handla på sajter där jag inte är ganska säker på att de är seriösa. Helst betalar jag via faktura, inte via kort direkt. Om det går betalar jag med bank-ID. Jag är medveten om att bedragare finns på nätet men jag försöker att inte bli paranoid över det. Det är ändå ett bekvämt och praktiskt sätt att handla.

Jag vet inte vilket som är säkert eller inte. Med syn och hörselproblem lever jag alltid med känslan att jag missat något/ missat info eller inte har full koll. Detta skapar i sin tur en generell osäkerhet.

Jag är orolig att företaget är ett bluff-företag som stjälar kontonumret eller inte levererar och tar pengar ändå.

Jag är orolig för att bli lurad på pengar.

Jag är rädd för att få min identitet kapad.

Kreditkortsuppgifter.

Min mobil fungerar inte ibland, jag tror att den kapas då och då. Min e-post fungerar inte. Bara ibland. Jag tror alltid att någon kan se vad jag skriver. Kan aldrig boka biljetter eller handla, de skulle ta mitt bankkonto omedelbart!!!!!!!

När det är utländska företag och när det blir något som blir fel vid betalningen så det automatiskt går via klarna och dom har skickat inkasso fast man aldrig fått räkning 1. Klarna är jag nog mest rädd för när jag internethandlar.

När jag använder mitt kreditkort.

När jag beställer något på internet, väljer jag alltid att betala mot faktura via t ex Klarna. Jag vill absolut inte lägga ut mitt kontonummer eller dylikt på internet. Man får också vara oerhört uppmärksam hela tiden på konstiga och misstänksamma email som ständigt dyker upp!

När jag handlar via någon sajt. Att de skall ta mina pengar och inte skicka varorna, att det skall bli något problem, att jag inte blir nöjd och skulle vilja annullera köpet.

När jag lämnar ut mitt kortnummer. Jag vgar inte göra e-köp själv, för då blir det inte rätt. Barnen får hjälpa mig.
När man läser i tidningen att bedragare härjar just nu, då blir jag lite orolig
När man ska lämna kortuppgifter
Om att bli lurad på internet.
Om det inte är något jag känner till så kan jag oroas och undrar om företaget är seriöst
Om jag inte känner företaget så försöker jag först kontrollera om de är seriösa. Fungerar inte alltid.
Om jag känner mig osäker kollar jag gärna med Googles sök om någon annan upplevt något konstigt och jag skulle aldrig använda mitt lönekonto att betala via om jag inte vore säker.
Om jag loggar in i min bank eller andra sidor och misslyckas kanske jag fått min dator kapad. Eller jag trycker fel någonstans och det händer något.
Oroad att någon ska kapa bankkontot och sätta mig i skuld.
Oroad för att betalningsuppgifter ska komma i orätta händer.
Oroar för säkerheten ibland på att andra kan få mina kortuppgifter
Osäker då man måste betala i förskott.
Osäker om transaktionen ,köpet gått igenom. Osäker om Det är seriöst företag. Dvs jag litar inte på Internet. Osäker om beställt dubbelt. Osäker om varan kommer fram.
Rädd för att bli hackad. Att någon ska kunna kapa min identitet
Skydd av identitetsuppgifter
Som gravt synskadad är man orolig ibland att man ex fyller i rätta uppgifter och att man hamnar på en oseriös sida
Speciellt vid köp från siter man ej känner igen
Svårt att veta om det är en säker sida man handlar från.
Säkra ställen med kända betalning sätt går bra. Det är andra ställen som oroar mig.
Så fort man är ute på nätet lämnar man spår efter sig och vi har haft oturen att bli hackade en gång. Detta polisanmäldes.
Tanken om bedrägeri - att det som visas upp inte är på riktigt.
Utländska (skumma) aktörer!
Vid betalning
det förekommer så mycket "Fuffens" bl.a annat reklam och försäljning att man behöver vara återhållsam för att som t.e.x. ej bli spammad.
känns inte säkert man måste ofta byta lösenord kan inte komma ihåg dem klarar inte detta med e-leg försvåra då man inte kan boka olika mötet tex sjukbesök mm synd har även svårt med koder till bankkort alla koder
lämna ut bankkortsnummret

om möjligt undviker jag att använda den / de internetsidorna

Är oroad att någon ska komma åt och ta ut mina pengar. Tycker det är obehagligt med mail jag får angående att jag har varor att hämta eller pengar att få, när det inte är sant.

Även om jag jobbat inom it-området i 30 år så inser jag självklart att helt säker är man aldrig. Så "konstiga" mejl, sms eller hemsidor KAN vara farliga att besöka eller klicka på. Och antivirus-program klarar inte alltid allt. Men trots det använder jag HTML-mejl. Det är bra att vara försiktig, men det svåra är att veta när och i vilka situationer.

Överlag oroar jag mig för att min dator ska bli kapad. Eller att man ska komma åt lösenord eller koder till inloggning o d. När jag laddar ner gratisprogram att de ska innehålla spionprogram. Att jag ska få något ransom-ware eller annat virus, trojaner.

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Antal
Ja	57.1%	93
Till viss del	35.6%	58
Nej	5.5%	9
Vet inte	1.8%	3

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

Som blind är det många olika delar av det digitala samhället man inte kan ta del av. Däremot är det ett ytterst bra hjälpmedel i många andra sammanhang som att läsa mejl läsa SMS och så vidare när man har en funktion som gör att texten blir uppläst i sin telefon eller dator.

Aktiv på nätet, vet hur jag ska göra. Läser och kommenterar aktuella händelser.

Använder dator,surfplatta o mobil varje dag. Nyheter mm

Använder det som jag kommit i kontakt med och kan hantera på ett bra sätt för mig. Nya alternativ och sätt tar tid innan jag kan känna att de är till för mig på ett bra sätt.

Använder fb, appar, handlar via nätet, följer nyheter, använder mina vårdkontakter, mm.

Använder inte Facebook och Twitter.

Använder min surfplatta dagligen för kontakter och söka information. Planera och hålla koll på mitt schema. Planera mina dagliga resor, se vart jag ska och förbereda mig. Gör så att jag känner att jag har kontroll.

DET ÄR BÅDE POSITIVT O NEGATIVT. ÖPPEN MEDIA SOM MNGA KAN TA DEL AV, ELLER SKADAS AV

Dagstidning på internet: Jag kollar helst på filmklippen som ligger på tidningens hemsida. Mobilt

bank-id: Jag har tragglat länge för att lära mig. Räkningar: Alltid med hjälp, jag får inte in alla siffrorna på egen hand. Det tar på krafterna, blir hjärntrött.

Deltar mkt aktivt

Det blir för mycket ibland på en gång så att man känner sig mer eller mindre stressad

Det digitala samhället är övervägande positivt men säkerhiten är för dålig.

Det krävs idag att vara en del av detta. Går inte att välja bort. Skapar stress och ökar kontrollbehovet. Och det papperslösa samhället finns inte.

Det känns som om man lever en stor del av sitt liv vid en dator och internet. Man kan nå så mycket snabbt och enkelt.

Det underlättar betydligt. Viktigt sätt att inte känna sig isolerad när man har svårt att vara ute, ta sig till olika platser tex, samt finna nya bekantskaper inom olika intresseområden.

Det är nog i det digitala samhället som jag är mest delaktig. Mina förvärvade skador gör att jag har svårt att umgås med människor en längre stund. Jag har mycket kontakter på nätet dagligen.

Det är svårt att navigera sig eftersom designen ofta är rörig, för dålig kontrast e t c, det gör att jag undviker mycket. Likaså min osäkerhet om jag har koll på saker eller ej, p g a syn-hörselproblemen och generell oro.

Det är så rörigt och så olika menyer på alla sidor så jag blir snabbt trött att navigera runt

Det är väldigt bra med digitala alternativ på många områden - bankärenden, myndighetskontakter och enklare ärenden inom vården (som receptförnyelser och liknande), men jag upplever att det på många håll finns en övertro på hur mycket den typen av tjänster ska kunna ersätta möjligheten att få träffa någon öga mot öga (eller åtminstone få prata med någon på telefon) som kan svara på frågor och hjälpa till när något är oklart. Det är som när man sitter i telefonkö för att prata med någon på försäkringskassan och det med jämna mellanrum bryter in en röst och säger att "du vet väl om att du kan göra många ärenden på vår webb-plats istället?" och man tänker i sitt stilla sinne att "Ja, jag har förstått det nu efter att få höra dig upprepa det 20 gånger medan jag suttit i telefonkö i 45 min, men tror du verkligen att jag suttit kvar här i kön och väntat om det var aktuellt i mitt fall?"

Detta har varit det som har betytt mest för mig. Undrar jag något så söker jag på internet om det. Och tidning på nätet så jag vet vad som händer. Och jag kan sköta mina bankärenden och matköp o klädköp.

Digitala tjänster är framtiden man måste hänga med.

Då det allt mer går mot att betala för att kunna läsa samhällsinformation och lokala nyheter i e-tidningar minskar mina chanser att ta del av den infon pga för dyrt.

En del av mitt arbete hänger ihop med det digitala samhället. Dessutom så känner jag mig tryggare och lugnare att via e-post kunna ställa knepiga frågor och liknande så att motparten inte tror att jag grälar med hen. Har svårt att göra det i muntlig form på grund av att rösten då inte är bra.

För mig funkar det bra att göra det jag vill på nätet. Mejla, söka information, lyssna på talböcker,

spela spel titta på olika play kanaler, boka saker m.m.

För mig är det digitala samhället en styrka. Eftersom jag har tränat mig har jag numer kontroll över nyheter m m. Om jag bara ska lyssna på info har jag svårt att hänga med.

För mkt info att ta in. ve** vilka tjänster som finns.

Förstår ej delaktighet, att de kan lösa vad jag skriver eller söker, eller bankkonto om jag skulle använda detta.... Aldrig skulle jag använda konto!!!!!! Min dotter får hjälpa mig ,om hon tycker om mig just då , annars hatar hon mig, för jag är så korkad, min son , vill aldrig hjälpa mig, för jag är en idiot...

Generellt så ställer detta helt andra krav mot hur det varit tidigare. Bla så sprids mycket desinformation sk. fake news, men även att orka hänga med i den allt snabbare nyhetsuppdateringen, Dvs att ständigt behöva vara uppdaterad o ständigt vara uppkopplad. Många idag förväntar sig med eller mindre sekundsnabt svar på ex e-post. Jag är kanske gammalmodig, men någonstans bör det finnas gränser i hur mycket företag bortrationaliserar sin verksamhet. Jag upplever det allt svårare att komma i kontakt med vilket företag som helst. Just då att merparten av alla företag inte har någon personlig service alls idag, utan att bli utlämnad/hänvisad till någon e-post adress. Än mindre vilken katastrof det är med dagens post. Där är min upplevelse att bli bollad runt o hänvisad till deras opersonliga on lie tjänst. Bankerna är väl som en katastrof i sig. En bank som inte vill/klarar av att erbjuda perosnlig service till sina kunder är inte bank för mig, lika så att banker vägrar hantera kontanter.

Hitta information, förbereda mig om jag ska någonstans. Kartor, resväg m.m. Har allt på ett ställe - i telefonen eller surfplattan.

IT säkerheten / spelutvecklingen

Inget för oss hkärnskadade!

JAG HATAR DET.

Jag använder FB och telefonen varje dag -Det beskriver mitt liv. :)

Jag använder Internet till att betala räkningar, Hotmail, Facebook och att söka information. Jag är inte intresserad av att använda Internet mer än så.

Jag använder mig av det digitala samhällets tjänster, men de är långt ifrån alltid bra. Det kan vara för stelbenta formulär som inte täcker mitt behov, det kan vara brist på möjlighet att kontakta via e-post m.m.

Jag deltar, men är försiktig med vad jag lägger ut på t ex FB och Instagram, likaså med vad jag klickar på för länkar och sidor etc. Det är mycket som är bra med det digitala samhället, men också mycket som är skit, helt enkelt!

Jag förstår mig inte på det och då utesluts jag ur möjligheter som är öppna för andra ex vården. Detsamma gäller även mina barns skola och den info som kommer därifrån får inte jag och den missar jag och barnen missar en massa viktig information. kan inte prata och diskutera olika saker ex blogg osv för jag vet inte hur man gör eller vad det är.

Jag gör det mesta på internet, utom att boka vårdtider via 1177 för det är lättare att få bättre tid när en ringer. Akuttider gör överhuvudtaget inte att boka via mina vårdkontakter/1177.

Jag känner mej delaktig, men kanske inte fullt ut. Många gånger är det krångligt och då ger jag upp Tycker det är fel när exempelvis det på nyheterna hela tiden hänvisas till respektive hemsidor för att få hela informationen. Och förutsätts hela tiden att alla alltid har tillgång till Internet och sen då oxå kan hantera det. Det här utestänger många

Jag känner mig delaktig till stor del, eftersom jag jobbat med det och utvecklat tjänster. MEN, det gäller inom de områden som jag tycker passar mig. Till exempel spelar jag inte spel på nätet eller köper alla produkter på nätet. Jag använder ofta en fysisk butik att handla i, för att få bra service och att se varan fysiskt. Sen har jag merparten av min information i olika moln-tjänster för att kunna använda dem i olika miljöer och till olika prylar som dator, mobil, surfplatta, smarta klockor mm

Jag saknar personliga möten i stor utsträckning. Tycker inte om företag som man ska maila eller chatta med när något blir fel. Då vill jag tala med en människa. Bra att det går att handla på internet. Man får tag i allt möjligt och slipper leta efter en affär i närheten.

Jag samlar på gamla engelska flickböcker, och har via Internet (mest Facebook) fått kontakt med andra samlare och fans över hela världen. Jag uppskattar att vara del av ett community som har regelbunden kontakt även om vi inte kan träffas fysiskt pga avstånd.

Jag tycker att samhället blir mer och mer odemokratiskt pga internet.

Jag tycker det är lättare att beställa varor på internet än att handla i butik. På facebook får jag vänner utan att behöva prata i telefon. Behåller kontakten med en del av släkten.

Jag älskar internet!

Jag är grav synskådad och brukar handla allt som möjligt via online ,på det viset kan jag zooma varorna jag är intresserad och läsa information om produkten .så stressar inte alls .

Jag är mycket delaktig i digitala samhället och använder internet och dator största delen av dagen för jobb, fritid och praktiska saker. Samtidigt är jag mindre delaktig för att jag inte använder det som social media såsom de flesta gör. Jag använder enbart epost, telefonsamtal och sms. Detta eftersom jag inte vill och inte ska ha så mycket social kontakt, så mindre delaktig i det sociala del av det digitala samhället.

Kan t ex shoppa med mobilt bankid, maila, spela spel och följa Fb.

Känner mig delaktig för att jag är aktiv användare av internet och använder många olika tjänster / sidor / appar.

Mail, mms, sms.

Man blir lätt info trött.

Man missar mycket i sin omgivning utan internetåtkomst i dagens samhälle. Mycket interaktion med vänner och bekanta utspelar sig även digitalt och över internet. Min Reumatoid Artrit kan ibland isolera mig från verklig mänsklig kontakt, då underlättar internet känslan av gemenskap.

Man missar och kan inte vara delaktig fullt ut om det finns bilder utan beskrivande text eller andra grafiska bilder kartor med mera
Min delaktighet är när jag t.ex. surfar eller spelar spel.
Mycket av det internet erbjuder är helt ointressant för mig
Mycket av mitt sociala liv blir genom att låtsas vara delaktig, aktiv. Få reda på vad som händer ute fast jag mest håller mig hemma. Det är väldigt bra att jag kan betala via nätet, beställa saker osv.
Nej, jag känner mig inte delaktig i det digitala samhället. Datorer och mobiltelefoner är en svår djungel. Det är svårt att veta vad som passar mig. Många telefon säljare är oseriösa. Vill bara ha pengar. Jag har länge sökt efter mer hjälp och stöd. men inte fått den. Det har resulterat i att jag några gånger köpt dator, mobil som inte varit tillfredställande. Jag blev en gång lurad av "MOBILIZERA".
Orkar inte och vågar inte delta sociala medier, forum mm mm. Orkar ej hålla kontakter/svara på mejl, sms osv. Vågar knappt ha mobil p g a all mängd av falska sms och samtal, påstridiga säljare osv. Utvecklats att bli en mkt stark stress av bara höra en telefon ringa. Känner mig helt utanför det digitala samhället bortsett från internetbank och sådant helt nödvändiga saker
Skulle vilja kunna mer om olika tjänster men känner ändå att jag är delaktig redan
Skulle vilja lita på det mer. Läser epost dagligen.
Skönt att kunna göra bankärenden tex hemma i lugn och ro. Man kan själv välja hur mycket man vill vara med, jag är rätt nöjd nu.
Sms läsa ja internet
Svårigheter att använda smart telefon
Svårt att följa med i tal utan text
Så mkt jag inte delaktig i alls eller kan något om så känner mig utanför.
Till allmänna saker som söka efter information, köpa varor, skicka e-post och ta del av medier är jag överlag positiv. Dock tycker jag inte om att lämna ut mig på sociala medier, något som blivit mer eller mindre obligatoriskt om man "vill vara någon" eller synas för arbetsgivare, etc. Det finns också för många svagheter med det digitala samhället rent säkerhetsmässigt som kan skada den personliga integriteten (socialt, ekonomiskt, osv.).
Tycker att Internet för mej mer delaktig i samhället och med social. Jag ju dagligen kontakt med andra människor inte bara närmast anhöriga.
Tänker att bristande tillgänglighet som att mycket på sociala medier läggs upp via foton som en utestängande faktor för att jag ska känna mig mer delaktig än vad jag gör. Produktbeskrivningar inom e-handel är ofta bristfälliga.
Underlättar betydligt att så mycket information och hjälpmedel finns tillgängligt.
använder facebook, yotube
hemsida

känner mig utanför då jag inte kommer ihåg alla dessa olika koder svårt att få kontakt med både myndigheter och sjukvård för de vill helst att man använder internet

man är så illa tvungen att delta. Gör man inte det så blir man ute i kylan

påverka teckenspråk varje webbsida o allt behöver information då måste teckenspråk

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Antal
Ja	81.8%	135
Nej	16.4%	27
Vet inte	1.8%	3

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	58.5%	93
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	26.4%	42
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	6.9%	11
Jag kan inte alls använda en smart telefon	3.8%	6
Vet inte	4.4%	7

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Lätt	50.8%	67
Varken lätt eller svår	42.4%	56
Svårt	5.3%	7
Vet inte	1.5%	2

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Antal
Ja	33.6%	45
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	9.7%	13
Nej	45.5%	61
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	7.5%	10
Vet inte	3.7%	5

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

VoiceOver i iPhone. Legimus för att läsa böcker och tidningar. Poddar. Be my eyes för att hitta saker eller får hjälp med att läsa texter på förpackningar. Google Maps med tal för att hitta till en plats som man inte kände till. Däremot inte för att promenera själv till denna plats.

Antäckningar och kalendrar

Använder funktioner som finns, textförstoring, trippeltryck för att förstora och zoomning. Någon gång Siri.

Att telefonen blinkar om någon ringer så jag inte behöver ha ljudet på. Röststyrning.

Beställa färdtjänst. Leta resealternativ för barnen. Påminnelser kopplat till almanacka. Kartor. Väder-app så man kan planera/veta om man kan klara att gå ut. Hälso-app för att t.ex. registrera blodtryck.

Bluetooth hörlurar och större bokstäver stavningskontroll

Byter till andra glasögon när jag använder mobil.

De appar tar mycket minne, jag får alltid slänga appar, min telefon säger alltid att den är full, så den säger att jag ska radera mina appar, jag har inga kvar snart!!!!

Den blinkar när det ringer

EJ SVAR PÅ HJÄLPMEDEL: Jag har en smart telefon. använde den till att ringa och sms. har ingen internetuppkoppling om det inte finns wifi. har därför inte lärt mig använda bra funktioner.

En kalender som heter Day by day

En telefonlur eftersom jag annars inte kan hålla den rätt. Väckarklocka Väska runt halsen att ha den i. Sida till färdtjänst.

En tydlig kalender som synskas med min man och tex appar som påminner mig ta medicin och komma ihåg vad jag ska göra.

Ett bra tangentbord där jag skriver utan att lyfta fingret och som ger ordförslag. En kalender som är tydlig med olika färger för oss i familjen. Olika appar, t ex hjälper mig att minnas med påminnelser, mm.

Genvägsassistent eller vad det heter, genväg till att bland annat reglera volymen och stänga av telefonen.

Inga hjälpmedel

Inte så många

Internet, sökfunktioner m.m.

Inverterad färg, större och tydligare bokstäver

Iphone med Voiceover som är inbyggt i telefonen, ocr-applikation.

Jag använder funktionen "Enkelt läge" som gör att layouten på skärmen blir enklare och mer renodlad. Färre och större ikoner på varje sida. Det gör det lättare för mig som ser dåligt att navigera. De appar jag inte använder regelbundet har jag i en rull-lista på sidan av. Jag använder

också "knip-funktionen", där man kan knipa eller spärra ut fingrarna för att få en större eller mindre bild på displayen. Man kan också knacka lätt tre gånger i följd för att förstora upp hela skärmbilden.

Jag använder mig både av appar och olika program. Tycker att det fungerar jättebra.

Jag har inga hjälpmedel utöver apparna till min mobil. Men jag har kurser för medlemmar i olika föreningar..

OM appar räknas som hjälpmedel, så borde det förtydligas om ev andra hjälpmedel. I till exempel i Windows 10 är ALLA program just appar. gäller även i mobiler. Ja, utom OS:et förstås. Jag tänker på ev fysiska hjälpmedel också

Kalender med planeringsstöd Kontaktlista med bilder på de viktigaste kontakterna Appar för olika typer av tidsvisualisering

Kalenderapp, timstocksapp,

Kom ihåg mha almanacka. Spel för att träna hjärnan. Busstider Handlings lista Mer om vad som är billigt

Kom ihåg listor Almanacka med påminnelse

Olika appar för att underlätta framför allt det praktiska, som easypark, mobilt bankID, rabattkort mm. Sen också larm som hjälper mig med att hålla struktur och påminnelser. Och smartwatch för att hjälpa med larm och med hälsosam livsstil.

Olika appar.

Penna, Hörlurar, Tagentbord

Pismo, AudioNote, inbyggda hjälpmedel i iphone

Problem med teckenstill som saknas fet texter i smart mobil android. Svårare att läsa så tunna texter. Jag har forsköt leta efter teckensnitt (flipfont). Det fanns inte, Dålig tillgänglighet för teckenstil för att saknas fet teeknstill typ Arial black eller Arial bold.

Schema app som jag kan färgkoda och ställa in påminnelser på. Den är tydlig och lätt att använda. En app som påminner när jag ska mediciner. Reseledarappen för att planera mina resor.

Stor text, extra stor skärm.

Swish, Spotify

Talboks app, olika timers, antckningar, kalender m.m Alla är gratis och jag har hittat de i appstore.

Talfunktion som inte är så avancerad

Talsyntes

Textförstoring

Voice over. Ställer in teckenstorlek mm.

VoiceOver talsyntes

Week calendar

hörlurar

reseplaneraren vädret internet uppkoppling nyheter och musikspelare

skärmläsningsprogramet voiceover samt punktdisplay

som nämnts Bank ID, översättning, qr kod, kalender. SNote, Swish, mina recept, Eniro, OneDrive, reseappar, wikipedia, S voice, ICE112, Wearable Widgets och mina fordon från Transportstyrelsen.

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Antal
Ja	87.1%	142
Nej	12.9%	21

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	59.8%	98
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	30.5%	50
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	7.3%	12
Jag kan inte alls använda dator	1.8%	3
Vet inte	0.6%	1

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Antal
Lätt	47.5%	67
Varken lätt eller svår	41.1%	58
Svårt	10.6%	15
Vet inte	0.7%	1

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Antal
Ja	22.7%	32
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	7.8%	11
Nej	57.4%	81
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	8.5%	12
Vet inte	3.5%	5

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Antal
Diktering/röststyrning	8.8%	6
Förstoring	29.4%	20

Rättstavning	51.5%	35
Punktskriftsdisplay	5.9%	4
Speciell mus	20.6%	14
Speciellt tangentbord	14.7%	10
Syntolkning i filmer	7.4%	5
Talsyntes/uppläsningprogram	22.1%	15
Textremsa i filmer	13.2%	9
Tal till text	2.9%	2
Annat - beskriv vilket	30.9%	21

Annat - beskriv vilket

Annan upplösning än vanligt.
Använder stor svart muspekare
Bildtelefon
De hjälpmedel jag har kryssat i finns i operativsystemet
Högkontrast växla svart och vit.
Inga hjälpmedel
Jag har vissa funktioner. Men vet inte hur jag skall använda dom.
Jag kan inte göra @ på datorn.
Separat extra stor skärm
Siffer tangentbord till vänster
Skärmläsare, flera olika.
Tillägg: Mycket av detta gäller mobiler och surfplattor också
Väntar på en kontorstol som orkar med min vikt.
Zoomtext. Uppmärkning av tangenter på tangentbordet.
handledsstöd, haedset
mousetrapper
skulle behöva hjälpmedel
speciell mus fastän den är trasig
tar hjälp av personal
zoomtext med inverterad text bla

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	53.4%	87
Nej	44.8%	73
Vet inte	1.8%	3

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	50.7%	74
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	21.9%	32
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	7.5%	11
Jag kan inte alls använda surfplatta	8.2%	12
Vet inte	11.6%	17

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Lätt	51.2%	44
Varken lätt eller svår	37.2%	32
Svårt	10.5%	9
Vet inte	1.2%	1

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	24.7%	21
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	11.8%	10
Nej	55.3%	47
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	2.4%	2
Vet inte	5.9%	5

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

VoiceOver. Legimus. Poddar.
Appar och program.
Appar, t ex för foto och recept samt ett tangentbord där jag kan hålla nere och dra när jag skriver. Det går fortare.
Appar.
Bildtel
Dialog Comai
Externt tangentbord om det nu ska klassas hjälpmedel, det är standardutrustning på de flesta datorer
IntoWords, Kartor (inbyggd), kalendern (inbyggd), Pocket Scan, Skolstil, Bluefire Reader, Story Tell, Speak it, Voice SMS, Antäckningar, iBook (läskpermen), SwiftKey (ordprediktion), Prismo, AudioNote, ProbioWrite, Legimus, Blinfo (orienteringsapp), Daisy Reader, Dysse-appen, Saol-appen, Kalkylatorn, Clario Scanpen, ILT-inlästningsstjänst, SayHi (översättning), Clario-speak, Read to Go
Inverterad färg, större och tydligare bokstäver, trådlöst tangentbord med gula knappar och tydliga svarta tecken
Jag har olika appar i surfplattan som hjälper mig men kan ändå inte se på alla sidor.
Jag vet inte vad skulle hjälpa mig, ärligt talat... Är att kunna se temperaturen ett hjälpmedel??? Vad är ett hjälpmedel??? Skulle vilja veta vad är ett hjälpmedel egentligen???????
Kom ihåg app
Korsord och pussel för att träna minnet. Kartor för planering. Läkemedels-app. App med magasin/tidningar så jag slipper gå ut och köpa. Väder-appar för planering.
Notes, så att jag kan renskriva texter innan jag publicerar dessa. Översättningsprogram och kalender.
Penna, Hörlurar, Tagentbord
Samma som till telefonen, de är synkade med varandra.
Se mitt svar under "smart telefon".
Talsyntes
Textförstoring
Tror inte jag har några.
hjälpmedelsappar
play funktioner
se föregående angivna
skärmläsningsprogram voiceover, punktdisplay Daisy-spelare ocr program

Bakgrundsuppgifter

Vilket år är du född?

Antal	Årtal
8	1962
7	1955
7	1958
7	1971
6	1956
6	1961
6	1963
6	1965
6	1968
6	1969
6	1972
6	1978
6	1985
5	1954
5	1957
5	1960
5	1980
5	1981
4	1967
4	1975
4	1977
4	1984
3	1952
3	1953
3	1959
3	1964
3	1974
3	1979
2	1973
2	1982
2	1987
1	1066
1	1950
1	1966
1	1970
1	1971

1	1976
1	1983
1	1986
1	1990
1	1991
1	1992
1	1994
1	82 04 13

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Antal
Man	34.5%	57
Kvinna	61.8%	102
Annan	1.2%	2
Jag vill inte svara på den frågan	2.4%	4

I vilket län bor du?

	Procent	Antal
Stockholms län	50.6%	84
Uppsala län	4.2%	7
Södermanlands län	5.4%	9
Östergötlands län	3.0%	5
Jönköpings län	1.2%	2
Kronobergs län	0.6%	1
Kalmar län	1.8%	3
Gotlands län	0.6%	1
Blekinge län	0.6%	1
Skåne län	8.4%	14
Hallands län	1.2%	2
Västra Götalands län	3.6%	6
Värmlands län	2.4%	4
Örebro län	3.6%	6
Västmanlands län	1.2%	2
Dalarnas län	2.4%	4
Gävleborgs län	2.4%	4

Jämtlands län	1.2%	2
Västerbottens län	2.4%	4
Norrbottnens län	2.4%	4
Vet inte	0.6%	1

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Antal
Stad	77.4%	127
Mindre samhälle	17.7%	29
Landsbygd	4.9%	8

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Antal
Hyseslägenhet, vanlig	44.8%	74
Bostadrättslägenhet	19.4%	32
Villa	18.8%	31
Gruppboende	3.0%	5
Servicelägenhet	6.7%	11
Annat stödboende	6.1%	10
Annat, beskriv vilket	1.2%	2

Annat, beskriv vilket

HOTEL
Hyseslägenhet. Boendestöd (endast städning) 2 ggr/vecka

Bor du tillsammans med någon som har en funktionsnedsättning?

	Procent	Antal
Ja	14.8%	24
Nej	83.3%	135
Vet inte	1.9%	3

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Antal
Grundskola	9.0%	15

Grundsärskola	1.8%	3
Gymnasium	33.7%	56
Gymnasiesärskola	7.2%	12
Yrkesutbildning/Yrkeshögskola	9.0%	15
Folkhögskola	6.6%	11
Högskola eller universitet	29.5%	49
Annan, beskriv vad	3.0%	5

Annan, beskriv vad

Fick aldrig den hjälp som behövdes för att klara av skolgång.
Jag har inte avslutat grundskolan. Har gjort misslyckat försök att läsa in grundskolan senare. Komvux + folkhögskola
OAVSLUTAT UNIVERSITETSUTBILDNING 5ÅR UTOMLANDS
Tysk
folkhögskola, studerar vidare på högskolan.

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation

	Procent	Antal
Arbetar	16.9%	28
Arbetslös	11.4%	19
Pensionär	3.6%	6
Sjukskriven	3.6%	6
Sjukersättning/Förtidspensionär	100.0%	166
Daglig verksamhet	21.1%	35
Aktivitetsersättning	3.0%	5
Studerar	1.8%	3
Annat, beskriv vad	4.2%	7

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Antal
0 – 17 999 kronor per månad	72.4%	118
18 000 – 25 000 kronor per månad	11.7%	19
Över 25 000 kronor per månad	5.5%	9
Vet inte	10.4%	17

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Antal
Via e-post	25.9%	42
Via Facebook	22.8%	37
Via en tidning	2.5%	4
En vän tipsade mig	4.3%	7
Från min organisation	37.0%	60
Annat, beskriv hur	17.3%	28

Annat, beskriv hur

från DV
Afasihuset Örebro
Besök på daglig verksamhet
Daglig verksamhet

Daglig verksamhet.
Dövblinda föreningen
Från ,om Dagliga verksamhet :).
Från Träffpunkt Bron.
Från min dagliga verksamhet
Från mitt arbete!
Från personal på daglig verksamhet
Genom Steget Framåt
Genom min dagliga verksamhet
Genom resursteamet / dagliga verksamheten
Internet
Steg för steg
Träffpunkt bron
Via Hjärnkraft
Via boendet
Via mitt stödboende
afasi
bandagshemmet
från sveriges dövas riksförbund
intervju på dövashus
twitter

Är det något du vill tillföra?

Svarade inte på frågan om att köpa biljetter på nätet. När det gäller detta så har jag köpt biljetter till konsert, teater m. m. Kan ej köpa tågbiljetter då det ej går att boka ledsagning via nätet.

iPhone med VoiceOver är nog det bästa som hänt när man är blind. Det viktiga är dock att det finns bra utbildning på hur man använder denna funktion och telefonen som helhet. Det är också viktigt att det kommer bra appar till telefonen som fungerar med VoiceOver. Det är också viktigt att få reda på vilka appar som är bra när man ser dåligt eller inget. Det vore fantastiskt om någon kunde ta fram en enkel och funktionell handbok till hur VoiceOver används så att man kan sprida den fantastiska funktion och detta hjälpmedel till många fler! Kommentarna som jag gjort i denna undersökning har jag gjort genom att diktera in svaren med iPhones dikteringsfunktion.

-"Jag tror på synkning av program, system och!"

Blev intervjuad. Kunde bara svara med stöd av personal. Använder internet med stort stöd från personal, mamma, syster. Tittar på film, letar bilder via internet.

Bokar ca 50% av tiderna inom vården via internet.
Bra initiativ
De är lätta att tappa och går lätt sönder. Fattar ofta inte om de gått sönder eller om jag gör något fel.
Den datorn jag använder är kombinerad dator och surfplatta. Mycket svårt att hitta en mobiltelefon med extra stor skärm tex 6 tum. Har ingen synskada mer än normal kraftig synnedsättning och ek rätt till synhjälpmedel
Det enda som är knepigt är att förnya sitt bank-id, vilket på min bank kräver en dator eller besök på en bank. Jag klarar det men inte alla gör det.
Det är illa att ungdommar/barn inte får använda sina hjälpmedel i skolan vid provsituationer. Som vuxen får jag alltid använda mina hjälpmedel. missuppfattar mycket om jag inte hör ordäntligt.
Det är roligt och intressant.men dyrt. Det känns riskfyllt att bli lurad eller göra fel ibland.
Det är väldigt mycket informtaion på internet - man måste vara selektiv och ha viss förkunskap för att inte luras / dras med i vissa resonemang...
För min egen del kan det se bra ut men just för internet och datorer har jag inga problem
GTA 5
Har 6-7 gångers förstärkning på datorn. Använder svtplay för att få syntolkning Använder legimus Använder 1177 - men inte för att boka tid, Använder ica-banka - lättare än andra.
Har gått kurser i SeniorNet i Solna/Sundbyberg
Hur kunnig är du på att använda en smart telefon? - endast iphone
Hyser tacksamhet till de relativt få utvecklare som gjort detta tillgängligt för så många o förhoppningvis fler när det mesta kan fungera bättre.
I mitt arbete har jag märkt att många äldre är rädda / skeptiska mot teknik som internetbank. I vår samhällsgrupp alltså vi som som har psykisk funktionsnedsättning, är ofta dålig ekonomi ett hinder för digital delaktighet,
Inte fått någon hjälp alls från vården/kommunen kring detta Telefoner, dator, uppkoppling krånglat mkt och haft svårt att hitta hjälp med detta samt hänga med i teknikutvecklingen. Trafikskadad sedan 2002
Jag arbetar 50% och har sjukersättning på 50%. Jag har angett min deltidslön + sjukersättning, inte min lön på heltid.
Jag fick lära mig min smartphone på Huddinge hjärnskade rehab. Den kändes då för svår att ens tänka på att använda. Så stöd och utbildning till alla är mycket bra. Så ni är kanske dom som vet och förstår hjärnskador mest så informera och var stöd. För det gör inte samhället. Jag vet tex mycket om sjukgymnastik och nyttig mat.
Jag har ett arbete där jag arbetar med datorer och surfplattor och hur de kan vara till stöd för personer med olika funktionsnedsättningar.

Jag har haft Facebook, men hade så att datorn kom ihåg lösenordet, sen kraschade datorn och jag kom inte ihåg lösenordet. När jag använde facebook så skrev jag inte själv, kollade mest vad andra gjorde. Jag använder hellre datorn än smartphone eftersom datornskärmen är större.

Jag har turen att arbeta på ett arbetsplats där vi informerar om kognitivtstöd till personer med funktionsnedsättning så jag har fått lära mig mycket om hur jag kan använda internet och olika appar som stöd i min vardag och arbete där. När jag började arbeta där så fick jag en handdator på en gång för att det skulle underlätta för mig. Sen när iPhone kom så fick jag en som arbetshjälpmiddel.

Jag känner mig utesluten, odemokratiskt behandlad och nästan hotad. Vad är nästa steg??? Jag kopplar internetlänket med att man snart inte kan handla med pengar, oerhört kränkande...

Jag saknar frågor om hur medlemmar/människor kommunicerar. Hur används prylen. Mejl, FB, chatt, blogg, titta på hemsidor och bloggar för att få information. Utveckla begreppet sociala medier. Att kommunicera med medlemmar i en förening är inte lätt. Folk använder sms, mejl, FB, Viber, WhatsApp, röstsamtal inkl Skype mm

Jag skulle önska om det fanns kunskaper och hjälp för mig att förstå vilka datorer, mobiltelefoner som passar mig. Jag har sökt efter den hjälpen hos habiliteringen, psykiatrin och boende stödare. Men den hjälpen finns inte!

Jag tycker att många försäljare av dessa tekniska produkter inte är tillräckligt kunniga/villiga att förklara det man behöver veta. Jag tycker det borde vara en generell regel att man använder hyfsat stor text och svart text och sedan anpassar design av sidorna efter det. Då slipper vi som använder zoomtext förstora så mycket vilket gör det svårt att få någon som helst överblick! Det finns ju utrymme i datorn, det är ju inga A4-ark man jobbar med!

Jag vet inte hur ni sprider information om denna enkäten. Men sättet som jag läser det på är det nästan redan förutsatt att deltagare använder internet och dator. Så själva sättet att genomföra undersökningen utesluter att ge en bra bild för att icke-användare uteslutas/är svårt nåbar. Det skulle vara bra att få professionen involverad så att dem kan sprida information om enkäten och fråga sina patienter/brukare att delta. Och erbjuda hjälp med att fylla i. Alltså fundera allvarligt på vilka deltagare man får redan genom sättet ni genomför och har lagt upp och spridit enkäten. Sen undrar jag om det finns möjlighet att jag kan få det jag har fyllt i. Skulle gärna vilja använda vissa delar av information till mig själv och mitt engagemang inom "digital utanförskap". I så fall kontakta mig gärna: Loes Vollenbroek loes.vollenbroek@gmail.com 076 295 71 39 Det är också ok för min del om ni vill kontakta mig för att ställa fler frågor.

Kommentarer: Ljudböcker och talböcker: Legimus, laddar ner på bibliotekets fria wifi. E-handel: Ringer företaget och beställer oftast så, det har gått bra efter att jag har hittat dem på internet = faktura.

Lycka till med resultatet.

Lyssnar på ljudböcker via CD-skiva, inte via internet. Tycker inte om telefonförsäljning. Är oroad över att bli lurad. Har en doro-telefon. Har tidigare använt diktafon som stöd då minnet var dåligt - idag är

minnet bättre.

NEJ VET EJ!

Ojämn support hos exempelvis internetleverantör. Ibland skulle man behöva hjälp med något som har med datorn att göra men då kostar det rejält och det är inte alla som har råd.

På frågan om "min nuvarande situation" har jag svarat både arbetslös och Sjukersättning då jag har sjukersättning på 25% och är arbetssökande därutöver.

Surfplattor har för liten, otydlig skärm för att jag ska kunna läsa ordentligt. Jag orkar inte bära med mig en dataskärm. Jag kommer behöva mer hjälp när samhället blir mer digitalt.

Tack för att jag fick vara med

Varför tror alla att alla har en dator eller dyligt????? Kan man inte leva ett liv utan en dator??? Mina svärföräldrar är 90 år , de kan inte se så mycket, de får panik nästan jämt ...andra människor(dvs vi, släkt måste hjälpa till varje dag för UTAN dator, för att kunna handla utan kontokort, mm!!!! Vilket fruktansvärt samhälle där det förväntas att ALLA ska kunna ta ut pengar(fast man ser dåligt/nästan blind) SLUTA. ATT TRO ATT ALLA kan använda DATOR och betala räkningar, TA ut Pengar från uttagningsapparater!!!!!! Jag får panik!!!!!! Snälla säg till denna utveckling!!!!

Vi med problem bortglömda. Handeln / It företag vet inget kring personer med medicinska problem / funktionsnedsättning

Vill inte skriva min inkomst

f d förtidspensionär, som nuvarande ålderspensionär har jag en mycket låg inkomst per månad.

idag kopplas man ständigt till dessa olika center man kan nästan aldrig komma utan internet komma ikontkat med den man behöver jobbigt och tröttsamt

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser även när användare har olika funktionsnedsättningar eller på andra sätt avviker från det som anses normalt eller genomsnittligt. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Det yttersta syftet med vår verksamhet är att bidra till ett samhälle där alla människor kan uppfylla sin fulla potential.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vår VD, Stefan Johansson, är invited expert i W3Cs Cognitive Task Force och som en av grundarna av Funka Nu AB har Stefan satt standarden för hur man arbetar med tillgänglighet på webben i Sverige.